

BILJEŽNICI VODNJANA (1616/1826.1857/1945) – SUMARNI INVENTAR

Maja CERIĆ
Državni arhiv u Pazinu
Pazin, Vladimira Nazora 3

UDK 347.961(497.5-3 Istra)(091)
347.961(497.5 Vodnjan):930.255
Stručni rad

Autorica u radu donosi preoblikovani i za objavu prerađeni prikaz sumarnog inventara (opisa i popisa) arhivskog gradiva fonda Bilježnici Vodnjana (1616/1826.1857/1945), a koje se čuva u Državnom arhivu u Pazinu pod identifikacijskom oznakom HR-DAPA-9. Pored glavnog dijela inventara koji se odnosi na popis arhivskog gradiva vodnjanskih bilježnika, pružen je i prikaz povijesti bilježništva na istarskom području. Na kraju rada autorica prilaže abecedni popis vodnjanskih bilježnika.

Ključne riječi: bilježništvo, bilježnici Vodnjana, fond, sumarni inventar.
Keywords: notaryship, notaries of Vodnjan, fond, summary inventory.
Parole chiave: notariato, notai di Dignano, fondo, inventario sommario.

POVIJEST BILJEŽNIŠTVA NA VODNJANSKOM PODRUČJU¹

Razvitak se bilježništva u našim krajevima počeo javljati u Istri, ponajprije pod utjecajem susjedne Italije. Tijekom povijesti bilježnička je služba na vodnjanskom području bila određivana različitim zakonima i pravilnicima. Razlog tome jest činjenica da je Istra od mletačkog razdoblja do 1943. godine bila pod vlašću čak pet različitih uprava, koje su sa sobom donosile nova zakonodavstva i propise.

Vodnjanski su bilježnici, kao dio te cjeline, djelovali po zakonima i pravilnicima koji su bili izglasavani za cjelokupno područje Istre. Najstarije bilježničke isprave vodnjanskih bilježnika sačuvane su iz vremena Mletačke uprave u Istri te se stoga može od Mletačke uprave nadalje pratiti razvoj i djelovanje bilježništva u Vodnjanu.

¹ Radi bolje preglednosti i razumljivosti teksta oblikovanog za objavljivanje, poglavlja fonda su, u odnosu na izvorno obavijesno pomagalo, izmijenjena i strukturirana na nešto drugačiji način.

Od Mletačke do Prve austrijske uprave (1200. – 1797.)

U fondu Bilježnici Vodnjana najviše je bilježnika sačuvano i poznato upravo iz doba Mletačke uprave. O djelovanju vodnjanskih bilježnika tog vremena niz detalja saznajemo iz statuta grada Vodnjana (iz 15. stoljeća) i iz zbirke pravnih propisa koparskog načelnika i kapetana Lorenza Parute naslova *Statutarni zakoni za dobro upravljanje Istarskom provincijom (Leggi statutarie per il buon governo della Provincia d'Istria)* iz 1756. godine. Saznajemo tako da je bilježnik, stekavši potrebno obrazovanje, polagao ispit u prisutnosti velikog (*Cancellier Grande*) i nižih kancelara (*Cancellieri inferiori*), odnosno upravitelja i povjerenika. Ispit se također mogao polagati i pred podestatom (*Rettore*) i njegovim pomoćnicima (*Assesori*), pri čemu bi nazočili još i prior i četiri bilježnika koje je imenovao kolegij bilježnika (*Collegium notariorum*). Nakon što je položio ispit, bilježnik se morao pred velikim kancelarom ili rektorom zakleti »o ruku« da će svoj posao obnašati vjerno i po zakonu. U slučaju krivotvorenja isprava ili sastavljanja lažnih i neistinitih isprava, protiv bilježnika bi bile, ovisno o težini povrede bilježničkog poslovanja, podnesene različite prijave i provođene određene sankcije: novčane kazne, gubljenje licence za obavljanje bilježničke službe ili pak odsijecanje desne ruke. Odsječena desna ruka bila bi znakom da je riječ o bilježniku nečasnom u svom poslu te mu se zbog toga ne bi povjeravali novi poslovi.

Bilježnici imenovani na spomenuti način, dobivali su privilegij *Veneta auctoritate notarius* i imali su ovlast samostalnog bilježničkog službovanja u svim gradovima Mletačke Republike, uz uvjet da se moraju, prije nego počnu sa službom u određenom mjestu, prijaviti podestatu jurisdikcije kojoj mjesto pripada, pokazavši mu privilegij o imenovanju, te bi tada bili upisivani u kancelariju mjesta u kojem će službovati. Vodnjanski su bilježnici, osim u gradu Vodnjanu, službu obavljali i u okolnim mjestima i selima (Galižana, Gajana, Šaini, Fažana i sl.), ali i u mjestima u kojima su već postojali bilježnički uredi (npr. Svetvinčenat). U slučaju da pojedini bilježnik umre ili napusti mjesto službovanja, obvezan je ostaviti Javnom arhivu (*Archivio Pubblico*) tog istog mjesta protokole, isprave i ostale javne spise koje je načinio tijekom svog poslovanja.² Budući da su se gore navedeni propisi zlorabili i nisu se dosljedno provodili, Senat je, u suradnji s istarskim istražiteljem Girolamom Bragadinom (*Inquisitor nella Provincia dell'Istria*), izdao naredbu kojom bilježnici moraju isprave, u roku od mjesec dana nakon sklapanja, predati u ured vicedomina u mjestu u kojem su isprave sklopljene ili ih moraju predati u kancelariju komune. Nepoštivanjem i neprovođenjem tih odredbi, plaćala bi se novčana kazna u iznosu od pedeset dukata.³

² Lorenzo PARUTA, *Leggi statutarie per il buon governo della Provincia d'Istria*, knj. III, Kopar, 1757., str. 36.

³ *Ordini, e Decreti dell'Illustrissimo, ed Eccellentissimo Signor Girolamo Bragadin Inquisitor nella provincia dell'Istria fatti, e stampati con l'Autorità dell'Eccellentissimo Senato*, u: PARUTA, *Leggi statutarie...*, knj. III, str. 54.

U Pravilniku se također nalaze odredbe i propisi koji se tiču sklapanja instrumenata radi raspodjele crkvenih dobara. Tako u dekretu iz 1625. godine stoji da niti jedan bilježnik ni u jednom gradu Republike ne smije sastavljati ugovore o prodaji, zakupu, najmu ili bilo kakvom obvezivanju i otuđivanju crkvenih dobara bez originalnog dopuštenja javnog predstavnništva.⁴ U protivnom slučaju, bilježniku bi se oduzela dozvola za rad te time više ne bi mogao obavljati bilježničku službu, izdržavao bi zatvorsku kaznu od godinu dana, a sklopljeni ugovor bio bi proglašen nevažećim i ništavnim. O evidenciji postojećih bilježnika brinuo se magistrat (*Eccellentissimo Magistrato*) koji je vodio evidenciju i radio popise aktualnih bilježnika. Popisi su sadržavali ime i prezime, godište i državljanstvo bilježnika. Prior i kolegij bilježnika svaka su tri mjeseca obnavljali popis novoizabranih bilježnika koji započinju s izvršavanjem svoje službe.

Prva austrijska uprava (1797. – 1805.)

Prvom austrijskom upravom (1797. – 1805.) postavljena je nova organizacija bilježništva. Dekretom od 29. rujna 1791. (prihvaćenim 6. listopada 1791.), koji je donijela Ustavotvorna skupština, ukida se javno bilježništvo kao samostalna institucija. No, budući da je u Istri bilježništvo bilo vrlo duboko ukorijenjeno, gotovo da se i ne zamjećuje pad ili prestanak bilježništva. Tako se i u Vodnjanu, bez prekida, nastavila praksa bilježničkog poslovanja. Dekretom je, među ostalim, propisano i da svaki bilježnik mora u nacionalni trezor položiti određenu novčanu svotu, koja varira u iznosu od 2.000 do 4.000 franaka, ovisno o veličini mjesta u kojem bilježnik službuje.

No, zakoni propisani Dekretom, nisu bili dugo na snazi. Zakonom od 16. ožujka 1803. dolazi do nove reorganizacije zakona o bilježništvu. Njime se bilježnici određuju kao javni službenici ovlaštene za primanje isprava i ugovora. Dije se u tri razreda.⁵ Prvi razred podrazumijeva bilježnike čiji je djelatni opseg unutar sudstva Prizivnog suda. U drugi se razred ubrajaju bilježnici čije je sjedište u gradovima u kojima postoji Prvostupanjski sud, dok trećem razredu pripadaju bilježnici koji obavljaju svoju službu u okrugu Pomirbenog suda. Ukoliko bilježnik sastavi ispravu koja je izvan djelokruga njegova razreda, isprava se poništava, a bilježnik se suspendira iz službe na tri mjeseca. Zakonom je određeno, također, da bilježnici za bilježničko poslovanje više ne mogu preuzeti niti jednu ispravu koja se tiče njih samih ili njihovih krvnih srodnika, kako u izravnoj lozi, tako i u pobočnoj krvnoj lozi. Svaka isprava mora biti sastavljena od dvojice bilježnika ili od jednog bilježnika u prisutnosti dvojice svjedoka.

⁴ *Che non si possa far Istrumenti sopra Beni Ecclesiastici*, u: isto, str. 23.

⁵ Vladimiro PAPPALAVA, *Manuale illustrativo dell'ordinamento notarile Austriaco*, Libreria Accademica Wagneriana, Innsbruck, 1880., str. 32.

Francuska uprava (1806. – 1813.)

Godine 1806., dolaskom Francuske uprave na područje Istre, pored brojnih promjena koje su se odvijale na planu politike i pravosuđa, dolazi i do promjena u zdravstvu, školstvu, prometu, trgovini te u gospodarstvu općenito. Promjene u javnom bilježništvu bile su također znatne i značajne; one su donijete i opisane u *Pravilniku o bilježništvu (Regolamento sul notariato)* koji je stupio na snagu 17. lipnja 1806. i vrijedio je do ponovne uspostave austrijske vlasti u Istri 1813. godine. Pravilnik se u mnogočemu podudara s francuskim Zakonom o ustroju bilježništva (*Loi contenant organisation du Notariat*) od 16. ožujka 1803., kojim su izvršene prve značajnije promjene u organizaciji bilježništva u Europi. Od stupanja na snagu, *Pravilnik o bilježništvu* predstavlja temelj svakog bilježničkog poslovanja. Sadrži uvjete koje pojedinac mora ispuniti za dobivanje službe bilježnika, ovlasti i dužnosti bilježnika, vrijednosti bilježničkog ugovora, novčane naknade za bilježničku službu, način pisanja isprava, prestanak bilježničke službe i dr.

Zanimanje je javnog bilježnika, kako u današnje, tako i u ondašnje vrijeme, bilo vrlo cijenjeno i prestižno. Dokaz tome je činjenica da javnim bilježnikom nije mogao postati svatko. Stoga, u dijelu Pravilnika gdje se govori o uvjetima kojima se postiže zvanje bilježnika stoji da onaj koji želi postati bilježnikom mora dokazati sljedeće:

1. da ima prava podanika Kraljevstva,
2. da je zadovoljio Zakon o vojnom novačenju,
3. da je napunio 25 godina,
4. da je na jednome od kraljevskih sveučilišta pohađao studij propisan Planom o javnom obrazovanju i stekao odgovarajući akademski stupanj,
5. da je u razdoblju od dvije godine uspješno obavio bilježničku praksu pri bilježniku koji je aktivan u službi,
6. da nije bio pod kaznenom istragom za zločine koji su kažnjivi sramotnom kaznom ili da je oslobođen optužbi,
7. da je na glasu kao pošten čovjek.

U slučaju smrti bilježnika, Pravilnikom se propisuje da njegovi nasljednici moraju u roku od mjesec dana prijaviti bilježnikovu smrt Područnoj komori.

Budući da je francuskom upravom došlo do promjene vlasti i zakonodavstva u Istri, Pravilnikom se određuju i uvjeti po kojima djeluju bilježnici koji su počeli službovati za vrijeme Prve austrijske uprave. Kod vodnjanskih bilježnika velik je broj onih koji su djelovali u prijelaznom razdoblju unutar dvije uprave, npr.: Giacomo Marchesi, Rafael Felice Verla, Pasqualin Morizza, Francesco Bradamante, Domenico Licini, Simon Fioranti i dr. Time svi bilježnici, pa tako i vodnjanski, ostaju i dalje u svojoj službi, ali pod uvjetom da će službovati na području njihova boravišta i da će se u svemu prilagoditi novodonesenom Pravilniku; u protivnom bit će sankcio-

nirani prema kaznama iz samog Pravilnika. Osim toga, bilježnici koji su djelovali po starom režimu imali su obvezu da u roku od dva mjeseca od stupanja Pravilnika na snagu podnesu nadležnim bilježničkim komorama potvrde o stručnoj spremi i dekrete o imenovanju, prema zakonima i običajima vremena i mjesta na kojima su im dodijeljeni. Ukoliko Komora nema primjedbi, daje bilježniku odgovarajuću potvrdu. U protivnom, prosljeđuje predmet Prizivnom sudu koji nalaže Komori ili da izda potvrdu ili da odmah suspendira bilježnika na propisani način. Nakon što su dobili potvrdu, bilježnici imaju obvezu podnijeti je Velikom sucu i Ministru pravde zajedno sa zamolbom naslovljenom na kralja kako bi dobili potvrdu koja će sadržavati vrijeme njihova bilježničkog imenovanja i odobrenja te mjesto njihova stalnog boravka. Ukoliko bilježnik u određenom roku propusti proslijediti Komori isprave koje dokazuju njegovu spremu, ili ako u roku dva mjeseca ne podnese molbu za potvrdom, gubi bilježničku službu. Istra je za vrijeme francuske uprave bila podijeljena u dva departmana, sa sjedištima u Kopru i Rovinju. Ono što je još Pravilnikom određeno jest činjenica da je u svakom sjedištu trebao biti osnovan Opći bilježnički arhiv (*Archivio generale*), u kojem se prikupljalo i čuvalo bilježničko gradivo. Budući da je Vodnjan pripadao departmanu sa sjedištem u Rovinju, isprave vodnjanskih bilježnika registrirane su u Poreznom uredu u Rovinju (*Ufficio del Registro in Rovigno*), koji je izdavao i račune za naplaćene bilježničke poslove. Osim Općih bilježničkih poslova, osnivali su se i Pomoćni arhivi (*Archivi sussidiari*) koji su se nalazili u glavnim istarskim općinama.

Dolaskom Napoleonove vlasti mijenja se i ustaljena formulacija zaglavlja isprava, tako da na ispravama vodnjanskih bilježnika, uz početnu invokaciju, stoji i *Regno d'Italia giorno di... Napoleone Primo regnante per la grazia di Dio, e per le Costituzioni, Imperatore de Francesi e Re d'Italia...*, uz napomenu da se radi o *Provinciae Illyricae*. Svaka je isprava pisana na papiru koji je bio »boletiran« određeni iznosom, što bi se u današnje vrijeme moglo usporediti s državnim biljezima kojima se taksiraju bilježničke potvrde. Najčešće su to bili pečati u iznosu od 25 do 75 centa. Bilo je i isprava koje su pisane na »običnom« papiru, ali se tada u gornjem lijevom uglu navodilo da je, u pomanjkanju pečatiranog papira (*per mancanza di carta bollata*), takav papir punovažeći.

Druga austrijska uprava (1813. – 1918.)

Godine 1813. Vodnjan je ponovno došao pod austrijsku upravu, pod kojom je ostao do 1918. godine. Iako je austrijski car Franjo Josip I. izdao tri značajna dekreta i mnoštvo novih zakona (npr. zakoni od 19. listopada 1817. i 9. lipnja 1821.), vodnjansko bilježništvo ovog razdoblja obilježeno je svojevrsnom stagnacijom, ali ne i potpunim prestankom službe. Tek *Pravilnikom o bilježništvu* od 29. rujna 1850. bilježništvo postaje aktivnije u obavljanju svojih funkcija. Glavna zadaća Pravilnika

bila je, suvremeno i temeljito oblikujući postojeće bilježništvo, stvoriti jedinstveno i moderno bilježništvo koje će se moći ravnomjerno i djelotvorno primjenjivati na svim područjima Austrijske Monarhije. U prvom se poglavlju Pravilnika određuje da bilježnik na zahtjev stranke sastavlja i ovjerava sljedeće isprave: ženidbene ugovore, potvrde o primanju miraza, ugovore o kupnji i prodaji, o zamjeni, o doživotnom najmu, o zajmu, potvrde o dugovanju, ugovore o darivanju, sve vrste ugovora koji su sklopljeni između slijepih osoba ili osoba koje ne znaju čitati i pisati, odredbe o posljednjoj volji te izjave o zamjeni.⁶ Ovim se pravilnikom, među ostalim, određuje da je za stjecanje bilježničke službe potrebno: austrijsko carsko državljanstvo, napunjena dob od 24 godine, puno građansko pravo, neokaljanost imena, poznavanje jezika uobičajenog u okrugu u kojem kandidat želi biti namješten, uspješno položen odvjetnički ili bilježnički ispit.⁷ Prije nego što se novoimenovanom bilježniku dopusti polaganje prisega i započinjanje bilježničkog poslovanja, on mora ostaviti polog koji služi za osiguranje od svih zahtjeva za naknadom i isplatom koje mogu proizaći iz bilježnikova djelovanja. Polog se određuje u visini iznosa od 8.000 fiorina (za bilježnike koji posluju u glavnom gradu Monarhije), 5.000 fiorina (za gradove iznad 30.000 stanovnika), 2.000 fiorina (za mjesta u kojima se nalazi sud) pa do 1.000 fiorina (za sva ostala mjesta). Nakon što je polog plaćen i prihvaćen, bilježnik priseže prisegu pri Bilježničkoj komori. Neposredno nakon polaganja prisega bilježniku se predaje, prema njegovim uputama i o njegovu trošku izrađen pečat, koji mora sadržavati simbol austrijskog carskog orla, titulu koja dokazuje osposobljenost za bilježništvo, ime i prezime bilježnika te naziv mjesta i krunske zemlje u kojoj će bilježnik imati svoje sjedište.⁸

Unatoč preciznosti i temeljitosti Pravilnika, širenjem birokracije i zakonodavstva u Monarhiji, Carskim patentom od 21. svibnja 1855. donesen je novi, izmijenjeni i nadopunjeni Pravilnik o bilježništvu.⁹

Talijanska uprava (1918. – 1943.)

Raspadom Austro-Ugarske Monarhije 1918. godine Vodnjan je postao dijelom Kraljevine Italije te je time preuzeo talijanske bilježničke propise, integriravši se u talijansko zakonodavstvo. Ono što je bilježništvo u Istri općenito, pa tako i bilježništvo u Vodnjanu, »prenijelo« iz Austrijske Monarhije novoj vlasti jest Zakon o bilježništvu od 25. srpnja 1871., koji je u Istri ostao na snazi sve do 1929. godine.

Zakon propisuje da bilježnik mora pod ključem čuvati bilježnički pečat svog

⁶ *Patente Sovrana del 29. Settembre 1850 – Regolamento sul Notariato*, u: Bollettino Generale delle leggi e degli atti del Governo dell Impero d'Austria, 1850., str. 1630.

⁷ *Isto*, str. 1631.

⁸ *Isto*, str. 1634.

⁹ *Patente Imperiale del 21. maggio 1855 – Regolamento sul Notariato*, u: Bollettino Provinciale degli atti ufficiali per la città di Trieste col suo Territorio e per Littorale, 1855., str. 286.

ureda. Ukoliko ga izgubi, nestanak mora odmah prijaviti Bilježničkoj komori ili državnom prokuratoru. Bilježnik se obraća istim službama i u slučaju da želi promijeniti svoj potpis.

Ovim su Zakonom bilježnici dobili i ovlasti sudskih povjerenika, odnosno uvedeno je postavljanje bilježnika kao sudskih povjerenika, čime su dio sudskih izvanparničnih poslova preuzeli bilježnici.

Bitnim datumom za javno bilježništvo ovog, talijanskog, razdoblja vladavine u Istri smatra se 6. svibanj 1929. kada je donesen dekret o utemeljenju Okružnog bilježničkog arhiva u Puli (*Archivio Notariale Distrettuale Pola*). Time se ukida postojanje Bilježničke komore. Glavne funkcije novoosnovanog Arhiva bile su skupljanje, čuvanje, zaštita i obrada bilježničkog gradiva na istarskom području (obuhvaćajući tako Općine Cres, Labin, Lošinj, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj i Vodnjan) te izdavanje ovjerenih prijepisa bilježničkog arhivskog gradiva. Time je zaokružena i kompletirana bilježnička djelatnost, a bilježničko gradivo i bilježnički fondovi sustavno su dokumentirani.

Sjedište

Sjedište bilježničke službe u navedenim i opisanim povijesnim razdobljima bilo je smješteno u samom gradu Vodnjanu kao središnjem dijelu vodnjanskog područja.

Mjesna nadležnost

Pored grada Vodnjana, bilježnička je mjesna nadležnost obuhvaćala i cjelokupno područje Vodnjanštine (Galižana, Gajana, Peroj, Kacana, Svetvinčenat, Fažana, Orbanići, Štokovci, Šaini, Pinezići, Manjadvorci, Prnjani, Puntera, Barban, Marčana, Jurićev Kal, Muntić i dr.).

Djelatnost/funkcije bilježnika

Bilježnici su bili zaduženi za:

- službeno sastavljanje i izdavanje javnih isprava o pravnim poslovima, izjavama i činjenicama na kojima se utemeljuju prava,
- službeno ovjeravanje privatnih isprava,
- primanje na čuvanje isprava i novca te vrijednih predmeta radi predaje drugim osobama ili nadležnim tijelima,
- obavljanje, po nalogu sudova ili drugih javnih tijela, postupaka određenih zakonom.

Opći kontekst

Javnim bilježnikom ili *notarom*¹⁰ naziva se od nadležnih vlasti posebno ovlaštena osoba koja u svom poslovanju službeno sastavlja i izdaje javne isprave ili pravne dokumente te ih svojim potpisom, pečatom ili bilježničkim znakom čini punovažećima.

Profesionalni pisari isprava nazivali su se u najranije doba (vrijeme Rima i Bizanta) *tabelliones*, *scribae* i najzad *notarius*. Za ulazak u bilježničku službu bilo je potrebno posebno školovanje u nekoj od prestižnih pravnih škola, najčešće u sjevernoj Italiji. Ovisno o tome od koga je diploma dodijeljena, bilježnik je mogao biti ovlašten »od cara« (*Imperiali auctoritate notarius*) ili »od Svete Stolice«, odnosno pape (*notarius auctoritate sacri palatii*). Za naše prostore od posebnog su značaja bili bilježnici ovlašteni »od mletačkog dužda« (*notarius auctoritate ducis Venetiarum*). Međutim, bilježničke isprave često su sastavljali i pisali biskupi, svećenici, đakoni ili redovnici. Stoga se može zaključiti da su neki od prvih bilježnika u Istri, zapravo, bili svećenici. Potvrdu za to imamo u Koprju, gdje se neki Georgicus diaconus 932. godine naziva notarom. Godine 991. je Hyno *diaconus et notarius Parentine civitatis*, a 1014. godine ima istu funkciju Adam arcidakon. Čini se da je prvi pisar isprava, laik, bio neki Ivan u Poreču godine 1030.¹¹

Bilježničko se poslovanje najčešće obavljalo u kući bilježnika ili stranke na način da se stranka kojoj je potrebna bilježnička usluga obraća ovlaštenom bilježniku s molbom (*rogatio*). Tada bilježnik sastavlja koncept isprave (*minuta*) na posebnom papiru manjeg formata (*scheda*). Sljedeći korak bio je unošenje isprave u knjigu imbrevijatura, odnosno skraćenih koncepata isprava. Na temelju podataka iz te knjige bilježnik u određenom vremenskom periodu sastavlja ispravu, koja postaje pravno punovažeća. Isprave su se uvezivale u knjige protokola. Isprave su na početku teksta morale sadržavati obvezatnu invokaciju, dataciju i mjesto sastavljanja: *In Christi nomine Amen* ili *Nel nome di Christo Amen L'anno della sua Santissima Natività ... indizione ... giorno di ... fatto in...* Svaka isprava na kraju ima ucrtan ili utisnut bilježnički znak ili pečat (*signum notariale*), s podacima o imenu i prezimenu bilježnika te vrstom ovlasti i načinom izrade isprave.¹² Za osiguravanje točnosti i vjerodostojnosti podataka isprava u nekim su se istarskim gradovima osnivale posebne funkcije tzv. vicedomina, koji su skrbrili o tome da pojedine bilježničke isprave budu u cijelosti, u roku od petnaest dana, upisane u vicedomske knjige. Službu vicedomina obavljala su dva službenika komune starija od 25 godina koji su se birali na rok od godinu

¹⁰ Sam naziv dolazi od latinske riječi *notarius*, *m.* – brzopisac, javni bilježnik, notar, a koja se bilježila u više grafičkih varijanti: *notharius*, *notarus*, *nottarius*. Mirko Divković u *Latinsko-hrvatskom rječniku* navodi značenje *notarius*, *ii*, *m.* = brzopisac, dok se u *Rječniku srednjovjekovnog latiniteta Jugoslavije (Lexicon latinitatis medii aevi Iugoslaviae)* navodi sljedeće: *notarius*, *notharius*, *notarus*, *nottarius*, *ii*, *m.* = javni bilježnik, notar. Uobičajen talijanski naziv za javnog bilježnika bio je *Publico Nodaro* ili *Publico Notaio*.

¹¹ Danilo KLEN, *Statuti, urbani, notari Istre, Rijeke, Hrvatskog primorja i otoka*, katalog izložbe, Rijeka, 1968., str. 20.

¹² *Isto*, str. 21.

dana i mogli su biti ponovno izabirani. Služba vicedomina odgovara onoj službi koju su u Dalmaciji obavljali egzaminatori.¹³ Isprave su se najčešće sastavljale u kući bilježnika ili stranke na čiju se molbu isprava i pisala. Za tu je potrebu u ispravama bila ustaljena formulacija: ... *fatto nella casa e solita habitazione di ... et alla presenza di testimoni*. Međutim, budući da su svećenici često bili sastavljači isprava, neke su isprave učinjene i u katedrali, odnosno sakristiji katedrale.

Što se tiče nasljednosti bilježničkog poslovanja, uočljivo je često nasljeđivanje bilježničke službe s oca na sina. U fondu vodnjanskih bilježnika takvi su primjeri česta pojava. Neki su od njih npr. bilježničke obitelji Bombarda (Francesco Maria – otac, Giuseppe Francesco Maria – sin), Toffetti (Giovanni Battista – otac, Stefano Tomaso – sin) i Zaccaria (Zorzi – otac, Francesco – sin) i dr. U oporukama bilježnika Francesca Marie Bombarde sačuvane su četiri oporuke koje je sastavio sam Bombarda, a potpisao ih je njegov sin Giuseppe Francesco Maria Bombarda.

OPIS ARHIVSKOG FONDA

Identifikacijska oznaka/signatura	HR-DAPA-9
Naslov	Bilježnici Vodnjana
Vrijeme nastanka gradiva	1616/1826.1857/1945
Razina opisa	Zbirni fond
Količina i nosač jedinice opisa	120 kutija; 11,68 d/m
Naziv stvaratelja	Bilježnici Vodnjana
Usporedni naziv	<i>Notai di Dignano</i>
Ostali nazivi	Vodnjanski bilježnici Vodnjanski notari Notari Vodnjana

Povijest arhivskog fonda

U dokumentaciji Državnog arhiva u Pazinu gradivo Bilježnika Vodnjana prvi se put navodi 1980. godine u inventarnom popisu dijela gradiva današnjih fondova Općine Vodnjan iz razdoblja od Mletačke do Druge austrijske uprave. Nakon preuzimanja gradiva iz Historijskog arhiva u Rijeci, u uvodnom tekstu Jakova Jelinčića u Izvještaju o radu na djelomičnom sređivanju serije Vodnjanski notari unutar fonda Općine Vodnjan, autor (JJ) napominje da je tijekom 1980. godine bilo odlučeno da se započne s mikrofilmiranjem serije vodnjanskih notara. Mada se uvidom u inventar arhivske građe Općine Vodnjan na prvi pogled činilo da je veći dio gradiva

¹³ Eda VLAHOV, »Sumarni inventar arhivskog fonda Bilježnici Pule za vrijeme Mletačke uprave (1626. – 1797./1826.)«, *Vjesnik istarskog arhiva*, sv. 4 – 5, Pazin, 1994. – 1995., str. 249.

sređen i da neće biti većih problema u pripremama za mikrofilmiranje, detaljnijim uvidom u gradivo uočeno je da gradivo nije sređeno i da se ne radi samo o gradivu vodnjanskih notara. Tada je provedeno osnovno sređivanje (odvajanje građe po fondovima) i napravljen je inventar, odnosno arhivski popis gradiva. Budući da se nije radilo o inventaru u punom smislu riječi, arhivist je na početku inventara napravio Popis fondova i zbirke čije se gradivo čuva unutar fonda Općine Vodnjan u okviru serije (zbirke) notara. U tom se popisu navodi podatak od ukupno 86 kutija gradiva Bilježnika Vodnjana.

Gradivo fonda Bilježnici Vodnjana u Državnom arhivu u Pazinu dosada je bilo pohranjeno u dva fonda: HR-DAPA-9 i HR-DAPA-544 (vidi: *Plan sređivanja*).

Dio gradiva fonda bilježnika Vodnjana izdvojen je iz fonda HR-DAPA-793 Feudalna uprava Svetvinčenat. Fondu Bilježnici Vodnjana priključeno je i gradivo koje se nalazilo u fondu HR-DAPA-527 Bilježnici Kanfanara (Dvigrada).

Način preuzimanja ili predaje

Budući da je dio gradiva izdvojen iz fondova Općine Vodnjan iz razdoblja Mletačke uprave do kraja Francuske uprave (HR-DAPA-815) te razdoblja Druge austrijske uprave (HR-DAPA-43) početkom 1980-ih godina, gradivo je po službenoj dužnosti preuzeto zajedno s gradivom navedenog fonda. Gradivo fonda Općine Vodnjan preuzeto je iz Historijskog arhiva u Rijeci (danas Državnog arhiva u Rijeci) u tri navrata tijekom 1966. i 1967. godine: 19. rujna 1966. (br. akvizicije: 34-1966, zapisnik br. 156/1966), 23. rujna 1966. (broj akvizicije nije upisan u Knjigu primljenog gradiva Državnog arhiva u Pazinu, zapisnik br. 155/1966) te 5. svibnja 1967. godine (br. akvizicije 37-1967, zapisnik br. 99-1/1967).

Sadržaj

Najstarije je sačuvano gradivo ovog fonda protokol isprava (*Portacolo terzo...*) bilježnika Zorzija Zaccarije iz 1616. godine. Gradivo ovog fonda fragmentarno je sačuvano, budući da je za pojedine bilježnike sačuvan samo dio gradiva, a ima i bilježničkih isprava koje ne pripadaju određenoj cjelini jer ona nije sačuvana. Za razdoblje od 1826. do 1857. godine u fondu bilježnika Vodnjana uopće nema sačuvanog gradiva.

Cjelokupno bilježničko gradivo sastoji se od isprava uvezanih u knjige (protokoli, minutariji), neuvezanih isprava (razni bilježnički akti, oporuke) te, u novije doba, kazala i repertorija. Isprave su se najprije u obliku nacрта bilježile u minutarije (*Minutario*), a zatim su se prepisivale u protokole (*Protocollo instrumenti*) koji su imali najveću važnost, budući da su se jedino na temelju protokola mogle izdavati ovjerenne preslike isprava. Točnije, 17. veljače 1755. stupa na snagu odredba Senata kojom se propisuje da je svaki bilježnik ubuduće dužan uvoditi koncepte (*minute*) svojih

isprava u uvezane kvaderne od pet listova papira (*Quinternetti cucciti*).¹⁴ Bilježnici su najčešće odvajali protokole ugovora i ostalih bilježničkih potvrda od protokola oporuka. Međutim, znalo se dogoditi i da budu upisivani zajedno u jedinstvene protokole. Svaki je protokol, najčešće na početku knjige, sadržavao kronološko ili abecedno kazalo upisanih isprava, a ponekad i sažetak isprava.

U svrhu sprečavanja slučajnih nepravilnosti i krivotvorenja protokola, morali su biti tiskani u komorskim tiskarama (*Stampatori Camerali*). Na svakom listu papira, koji je morao biti numeriran u tiskari, mora biti otisnut znak sv. Marka (*Bollo di San Marco*) te ime i prezime bilježnika. Bilježnici su takve protokole kupovali o vlastitom trošku u gore spomenutim tiskarama. Protokoli nisu smijeli imati manje od sto ni više od dvjesto listova i evidentirali su se na način da svaki sljedeći protokol određenog bilježnika ima rastući progresivni broj. Ovakav način vođenja protokola bilježnici su morali početi primjenjivati od 1. siječnja 1757., a u slučaju neposlušnosti uslijedila bi kazna zabrane službovanja na šest mjeseci i novčana kazna u iznosu od dvadeset pet dukata.

Bilježničke se isprave mogu podijeliti na isprave između živih (koje su svoju pravnu valjanost imale tek nakon javne objave) i oporuke. Tematski raspon isprava koje su sastavljali vodnjanski bilježnici vrlo je širok. Isprave su pisane za različite potrebe, stoga imamo sačuvane sljedeće bilježničke akte:

- kupoprodajne ugovore (*contratti di compravendita*),
- ugovore o posudbi/zaduženju (*atti notariali debitoriali*),
- ugovore o ustupanju (*atti di cessione*),
- ugovore o zajmu (*atti di prestito*),
- punomoći (*procure*),
- ženidbene ugovore, ugovore o sklapanju braka (*contratti di nozze, di matrimonio, patto nuziale*),
- ugovore o zamjeni (*atti di permuto*),
- potvrde o usmenom dogovoru (*contratti verbali*),
- ugovore o odricanju od nasljedstva (*atti di rinunzia alla eredità*),
- darovne ugovore (*contratti di donazione*),
- ugovore o kupnji (*atti di acquisto*),
- ugovore o prodaji (*atti di vendita*),
- ugovore o ustupanju (*atti di cessione*),
- razne izjave stranaka,
- potvrde o dugovanju,
- prijepise isprava,
- nagodbe,

¹⁴ *Terminazione degli Eccellentissimi Conservatori ed Esecutori delle Leggi, approvata dall'Eccellentissimo Senato per la buona regola degli Atti Notariali*, u: PARUTA, *Leggi statutarie...*, knj. IV, str. 111 – 116.

- isprave oko zemljišta (*livelli*), itd.

Često kod vodnjanskih bilježnika nailazimo na posebno uvezane sveske popisa inventara imovine (*Inventarii*) koji su se najčešće sastavljali nakon smrti osobe ili pri ženidbama radi popisivanja i određivanja miraza. Najveća je potreba bila za sastavljanjem bračnih i kupoprodajnih ugovora, u kojima bi se najčešće prodavala ili kupovala zemljišna dobra (vinogradi, šume, livade, maslinici i sl.) te kuće. Arbitražne presude (*Sentenze arbitrarie*) predstavljaju vrstu isprava za koje je dvojbeno pripadaju li isključivo bilježničkim ispravama, budući da se mogu svrstati i pod općinsko gradivo. No, budući da su se arbitražne presude originalno smještale unutar isprava pojedinih bilježnika (što dokazuje primjerice njihova uvezanost u minutarije ili protokole zajedno s oporukama), i ovdje će se arbitraže smještati u bilježničko, a ne općinsko gradivo. Stanovnici Vodnjana su za potrebe vođenja građanskih izvanparničnih procesa mogli, kao parnične strane, izabrati arbitražne suce. U slučaju da izabrani suci nisu postigli dogovor, zajedno bi izabrali trećeg suca koji bi donio arbitražnu presudu. Arbitražne presude najčešće su se donosile radi dogovora oko zemljišnih posjeda, nasljedstva, rješavanja raznih odšteta i razmirica i sl.

Drugu skupinu bilježničkog gradiva čine oporuke (*Testamenti*) koje predstavljaju izraz posljednje volje kojom oporučitelj raspolaže svojom imovinom u slučaju smrti. Najčešće su se, ovisno o materijalnim prilikama ostavitelja, oporučno davala u naslijeđe zemljišta, kuće, posjedi, stoka, odjeća, posteljina i ostali kućanski predmeti. Oporuke su se najčešće sastavljale u kući oporučitelja ili u bilježničkim uredima.

Na ispravama se ponekad, na lijevim marginama, može naići na oznaku *extrato (ex.)* ili *datto*, što označava da je isprava izdana iz protokola u originalu ili prijepisu.

Neke vrste bilježničkih isprava imale su uobičajene i stalne formulacije, što ukazuje na njihovu strukturnu univerzalnost. Primjerice, kupoprodajni ugovori: ... *ha dato, venduto et liberamente alienato et alliena...*; potvrde o dugovanju: ... *si dichiara di essere veri e legittimi debitori...*; oporuke: ... *di malattia corporale ma sano di mente, sensi, intelletto, memoria e loquella...*

Kod gradiva bilježnika koji su djelovali od Francuske uprave nadalje, uvođenjem novih pravila o bilježničkom službovanju, pojavljuju se i novi oblici vođenja bilježničkog gradiva. Stoga i nakon francuske vlasti, u Drugoj austrijskoj upravi, ostaje na snazi odredba da svaki bilježnik mora voditi vlastite repertorije, odnosno kronološke zapisnike u koje zapisuje svaki preuzeti slučaj. Repertorij je morao sadržavati šest stalnih rubrika: redni broj, datum sastavljanja spisa, ime i prezime te bračno stanje i mjesto prebivališta stranaka, zanimanje, predmet ugovora s upisanim novčanim iznosom (ako se ugovor odnosi na novčano poslovanje) te rubrika za opaske i napomene. Bilježnik je o svom trošku kupovao repertorij u opsegu od 25, 50 ili 100 listova od Bilježničkog arhiva te nije smio koristiti niti jedan drugi

repertorij. Osim repertorija, bilježnik je bio dužan voditi i druge knjige zapisnika, a to su:

- abecedno imensko kazalo stranaka upisanih u repertoriju,
- zasebno abecedno imensko kazalo oporučitelja (nakon smrti oporučitelja, smrtni se slučaj unosi u kazalo),
- popis svih osoba koje su iz bilo kojih razloga pod skrbništvom treće osobe.

Dakle, gradivo ovoga dijela fonda čine: glavni bilježnički upisnici (*Repertorio Generale Notarile*), upisnici akata između živih (*Repertorio atti tra vivi*), razna abecedna kazala repertorija (*Indice alfabetico; Elenco*) te sami spisi, odnosno bilježnički ugovori. Kazala iz ovog razdoblja vođena su u obliku zasebnih knjiga te se po tome i razlikuju od kazala »starijih« bilježnika koja su se nalazila unutar protokola.

Bilježnički ugovori su se i dalje sastavljali na otprilike isti način kao i kod starijih bilježnika. Sastojali su se od: kupoprodajnih ugovora, ugovora o zakupu zemljišta, ženidbenih ugovora, ugovora o darivanju, procjena, nagodbi, raznih ovjera i sl. Sastavljale su se i oporuke kojima oporučitelj iznosi posljednju volju o raspodjeli svoje imovine.

Što se tiče pravila koji propisuju izgled dokumenta, isprave su morale biti pisane jasno, a praznine su trebale biti ispunjene crtama. Kada se prvi put spominju u ispravi, datumi i ostale oznake vremena, kao i brojevi općenito, moraju biti pisani slovima. Tog su pravila isključeni: redni brojevi koji ukazuju na broj posla, brojevi kuća i katastarski podaci, brojevi stranica iz zemljišnih knjiga, inventarni brojevi, kao i brojevi u podjelama nasljedstva i u računima. U bilježničkim ispravama ne smije biti kratica niti se riječi smiju pisati jedna iznad ili preko druge, kao ni ubacivati između redaka. Ukoliko se određena riječ treba ispraviti ili izbaciti, tada se ta riječ stavlja u napomenu na margine pored ili na kraju dokumenta. Takva ispravka morala je biti potpisana od bilježnika koji ju je učinio.¹⁵

Dopune

Moguće su dopune fonda gradivom koje još nije sređeno, a nalazi se u sklopu cjelina drugih neobrađenih fondova Državnog arhiva u Pazinu.

Plan sređivanja

Prije nego se pristupilo potpunom sređivanju gradiva fonda, u Državnom arhivu u Pazinu postojao je arhivistički popis za dio gore navedenog gradiva, koji je učinjen nakon preuzimanja gradiva iz Historijskog arhiva u Rijeci.

Budući da se u Državnom arhivu u Pazinu gradivo fonda Bilježnici Vodnjana vodilo i čuvalo odvojeno u dva arhivska fonda (HR-DAPA-9 i HR-DAPA-544),

¹⁵ *Patente Imperiale del 21. maggio 1855 – Regolamento sul Notariato*, u: Bollettino Provinciale degli atti ufficiali per la città di Trieste col suo Territorio e per Littorale, 1855., str. 170 – 171.

potpunim sređivanjem fonda i izradom obavijesnog pomagala gradivo će se spojiti u jednu cjelinu čija će konačna signatura biti HR-DAPA-9.

Sređivanju fonda pristupilo se tako da je sređen po bilježnicima na način da svaki bilježnik tvori jednu seriju. Budući da je pismohrana svakog bilježnika djelovala zasebno, odlučeno je da se gradivo sredi prema kronološkom redosljedu djelovanja pojedinih bilježnika, pri čemu svaki bilježnik tvori jednu seriju.

Serije su poredane kronološkim redom prema djelovanju bilježnika od najstarijeg prema novijima. Unutar serija, imajući na umu postojeće stanje i prvobitni red gradiva te način bilježničkog poslovanja i djelovanja, izdvojene su i oblikovane sljedeće podserije:

- a) isprave između živih – podserija sadrži protokole isprava, minutarije isprava i razne prijepise isprava, odnosno isprave sačuvane kao slobodni listovi,
- b) oporuke – podserija sadrži protokole oporuka, minutarije oporuka te prijepise oporuka.

Kako je već ranije spomenuto, Francuskom upravom uvodi se novi način vođenja bilježničkih isprava. Protokoli i minutariji više se nisu koristili za sustavno popisivanje, vođenje i registriranje bilježničkih isprava, nego su tu funkciju preuzimali repertoriji. Te su se promjene u fondu Bilježnici Vodnjana primjenjivale tek kod novijih bilježnika, odnosno bilježnika koji su djelovali za Druge austrijske uprave (to su sljedeći bilježnici: Ercole Boccolari, Pietro Sbisà i Gorlato Giovanni), pa se sačuvano gradivo tog razdoblja ne navodi unutar gore navedenih podserija, nego unutar sljedećih podserija:

- a) registraturna pomagala (sadrži razna kazala i bilježničke upisnike, odnosno repertorije),
- b) bilježnički spisi.

Gradivo je svih podserija, zbog nedostatka izvornih signatura, složeno kronološkim redom prema datumu nastanka isprave, od najstarijih isprava prema novijima. Kod gradiva gdje ipak postoji izvorna signatura bilježničke isprave, sačuvan je originalni red stvaranja isprave te je uklopljen u inventarni popis. Zastupljenost određene podserije kod bilježnika ovisi o količini sačuvanog gradiva tog istog bilježnika, budući da su kod jednih bilježnika prisutne sve podserije fonda, a kod drugih samo jedna ili nekoliko njih.

Bilježnici su u popisu serija navedeni prvo prezimenom pa imenom te je njihov konačni redosljed sljedeći:

1. **Zaccaria, Zorzi**,¹⁶ 1616/1620; 0,01 d/m
2. **Gorlato, Antonio**, 1642/1699; 0,3 d/m
3. **Gorlato, Zuanne**, 1666/1711; 0,02 d/m
4. **Lupieri, Piero**, 1667/1688; 0,15 d/m
5. **Barbato, Vincenzo**, 1670/1678; 0,01 d/m
6. **Marchesi, Antonio fù Carlo**, 1680/1742; 0,02 d/m
7. **Veneruzzo, Francesco**, 1683/1708; 0,07 d/m
8. **Moscheni, Giovanni Paulo**, 1685/1735; 0,08 d/m
9. **Matcovichio, Pietro**, 1691/1709; 0,08 d/m
10. **Zaccaria, Zorzi**, 1691/1708; 0,02 d/m
11. **Razzo, Antonio**, 1699/1718; 0,07 d/m
12. **Benussi, Domenico**, 1701/1714; 0,02 d/m
13. **Barbato, Angelo**, [1681]1710/1722; 0,01 d/m
14. **Barbato, Girolamo**, 1711/1718; 0,03 d/m
15. **Marchesi, Giacomo**,¹⁷ 1711/1740; 0,05 d/m
16. **Quelis, Andrea**, 1713/1722; 0,01 d/m
17. **Biretani, Gasparo**, 1717/1738; 0,03 d/m
18. **Toffetti, Pietro**, 1718/1737; 0,01 d/m
19. **Cavatti, Felice**, 1719/1726; 0,01 d/m
20. **Marchesi, Giacomo**, 1720/1766; 0,35 d/m
21. **Zaccaria, Pietro Francesco**, 1722/1756; 0,09 d/m
22. **Toffetti, Francesco**, 1729; 0,01 d/m
23. **Toffetti, Giovanni Battista**, 1734/1770; 0,44 d/m
24. **Barbato, Francesco**, 1735/1757; 0,1 d/m
25. **Luciani, Carlo Antonio**, 1736/1786; 0,1 d/m
26. **Toffetti, Stefano Tomaso**, 1740/1780; 0,04 d/m
27. **Calimani, Giacomo**, 1744/1769; 0,01 d/m
28. **Barbato, Antonio fù Girolamo**, 1745/1748; 0,01 d/m
29. **Bombarda, Francesco Maria**, 1750/1782; 0, 035 d/m
30. **Varini, Antonio**, 1759/1760; 0,03 d/m

¹⁶ U Vodnjanu su izgleda postojala dva bilježnika imena Zorzi Zaccaria, budući da je raspon godina za jednog bilježnika prevelik; usp. bilježnika pod red. br. 10.

¹⁷ Prema rukopisu se čini da su u Vodnjanu postojala dvojica bilježnika istog imena Giacomo Marchesi; usp. bilježnika pod red. br. 20.

31. **Marchesi, Antonio fù Giacomo**, 1760/1806; 3,65 d/m
32. **Bombarda, Giuseppe Francesco Maria**, 1775/1823; 0,78 d/m
33. **Marchesi, Giacomo fù Antonio**, 1779/1782; 0,06 d/m
34. **Verla, Rafael Felice fù Domenico**, 1780/1821; 0,53 d/m
35. **Morizza, Pasqualin fù Zuanne**, 1782/1821; 0,3 d/m
36. **Bradamante, Francesco**, 1784/1821; 0,21 d/m
37. **Licini, Domenico fù Bernardo**, 1790/1826; 0,6 d/m
38. **Fioranti, Simon fù Martino**, 1791/1821; 0,15 d/m
39. **Lombardo, Pietro**, 1803/1818; 0,01 d/m
40. **Bombarda, Giuseppe fù Giorgio**, 1804/1805; 0,025 d/m
41. **Boccalari, Ercole**, 1857/1863; 0,27 d/m
42. **Sbisà, Pietro**, 1867/1907; 2,52 d/m
43. **Gorlato, Giovanni fù Giorgio**, 1936/1945; 0,15 d/m

Pri identifikaciji neidentificiranog gradiva (činile su ga uglavnom isprave između živih i oporuke) polazilo se od potpisa bilježnika, rukopisa, bilježničkog znaka ili pečata te ostalih pojedinosti koje su se odnosile na određenog bilježnika.

Na kraju obavijesnog pomagala priložen je abecedni popis bilježnika.

Uvjeti dostupnosti i korištenja

Dostupno sukladno *Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima* (NN 105/1997) te *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva* (NN 67/1999).

Sukladno čl. 10 *Pravilnika o korištenju arhivskog gradiva*, korisnicima se ne izdaje gradivo koje je oštećeno.

Uvjeti objavljivanja ili umnožavanja

Dostupno sukladno *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva* (NN 67/1999), *Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima* (NN 105/1997) i *Pravilniku o radu čitaonice Državnog arhiva u Pazinu*.

Jezik/pismo gradiva

Većina dokumenata pisana je talijanskim jezikom (mletački idiom), ali ima i dokumenata pisanih latinskim jezikom. Cjelokupno gradivo fonda pisano je latiničnim pismom.

Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Gradivo je pisano na papiru dobre kvalitete. Riječ je uglavnom o uredskom papiru ručne proizvodnje koji je bio nešto deblji od običnog papira. Tinta kojom je gradivo pisano željezno-galne je strukture, postojana je i netopiva je u vodi. Takvu su tintu bilježnici sami proizvodili za potrebe vlastitog poslovanja te su ponekad, u naumu da tinta što dulje traje i ne izblijedi, u smjesu stavljali preveliku količinu željezne galice koja bi tada nagrizala papir do te mjere da su se počele stvarati smeđe mrlje i rupe na papiru. Što se tiče oštećenosti, dio gradiva zahvaćen je kemijsko-biološkim oštećenjima, odnosno uslijed neprimjerenih uvjeta čuvanja, gradivo je zahvaćeno vlagom i plijesnima. Djelomično su na spisima koji nisu uvezani, zbog lošije kvalitete papira, vidljiva oštećenja uglavnom mehaničkog podrijetla (poderotine od presavijanja, istrošenost rubova i izgužvanost) te je stoga dio gradiva u takvom stanju predložen za restauraciju. Papir spisa koji su uvezani u knjige, posebice onaj iz protokola, bolje je kvalitete i pisan je trajnijom tintom, te je stoga i u boljem stanju očuvanosti.

Iz cjeline sređenog i obrađenog gradiva vidljivo je da je fond Bilježnici Vodnjana necjelovito sačuvan te da dio gradiva nedostaje ili nije sačuvan.

Obavijesna pomagala

1. HR-DAPA-9-544/AP-1 Inventar arhivske građe koji se čuva u okviru serije vodnjanskih notara unutar fonda Općine Vodnjan.
2. HR-DAPA-544/AP-1 Giovanni Gorlato, javni bilježnik. Popis pronađenih spisa iz njegove bilježničke prakse u okviru Kotarskog suda u Vodnjanu, Jasna Mrkonjić, 2001.
3. HR-DAPA-9-544/AP-2 Popis bilježnika Vodnjana, Jakov Jelinčić, 1980.

Postojanje i mjesto čuvanja izvornika

Izvornici se čuvaju u Državnom arhivu u Pazinu na spremišnoj lokaciji u Upravnoj zgradi, Vladimira Nazora 3.

Dopunski izvori

- HR-DAPA-815 Općina Vodnjan: arhivistički popis, Jakov Jelinčić, Pazin.
- HR-DAPA-43 Općina Vodnjan: arhivistički popis, Jakov Jelinčić, Pazin.
- HR-DAPA-527 Bilježnici Kanfanara (Dvigrada): sumarni inventar, Tajana Ujčić, Pazin, 2006.
- HR-DAPA-893 Bilježnici Svetvinčenta (1671/1820): sumarni inventar, Danijela Doblanić, Pazin, 2008.
- HR-DAPA-531 Bilježnici Pule za vrijeme Mletačke uprave (1626. – 1797./1826.): sumarni inventar, Eda Vlahov, Pazin, 1998.

- HR-DAPA-903 Bilježnički arhiv u Puli: sumarno-analički inventar, Iva Grdinić, Pazin, 2009.
- HR-DAPA-55 Prefektura Istre u Puli: sumarni inventar, Jakov Jelinčić, Pazin, 1979.

Napomena arhivista

Prilikom naručivanja i citiranja gradiva, navodi se signatura i naziv fonda te oznaka arhivske jedinice.

Pravila i konvencije

1. ISAD(G) Opća međunarodna norma za opis arhivskoga gradiva, Hrvatski državni arhiv, 2. izd. (hrv. prijevod), Zagreb, 2006.
2. ISAAR(CPF) Međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji, 2. izd. (hrv. prijevod), Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2006.

Izvori

1. *Bollettino delle leggi dell'Impero per Regni e Paesi rappresentati nel Consiglio dell'Impero*, 1871.
2. *Bollettino Generale delle leggi e degli atti del Governo dell'Impero d'Austria*, 1850.
3. *Bollettino Provinciale degli atti ufficiali per la città di Trieste col suo Territorio e per Littorale*, 1855.
4. Jelinčić, Jakov: Državni arhiv u Pazinu. Javni bilježnici, u: *Napoleon i njegova uprava na istočnoj obali Jadrana i na području istočnih Alpa 1806-1814*: arhivski vodič, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2005.
5. Klen, Danilo: *Statuti, urbari, notari Istre, Rijeke, Hrvatskog primorja i otoka*, katalog izložbe, Rijeka, 1968.
6. Pappafava, Vladimiro: *Manuale illustrativo dell'ordinamento notarile Austriaco*, Innsbruck, Libreria Accademica Wagneriana, 1880.
7. Paruta, Lorenzo: *Leggi statutarie per il buon governo della Provincia d'Istria*, Kopar, 1757.
8. HR-DAPA-424 Zbirka statuta: *Statut grada Vodnjana*, 1492., Riječka kopija iz 1685.
9. Šufflay, Milan: *Dalmatinsko-hrvatska srednjovjekovna listina: povijest hrvatskog notarijata od XI. do XV. stoljeća*, Zagreb, Nakladnik Darko Sagrak, Zagreb, 2000.
10. Vlahov, Eda: *Sumarni inventar arhivskog fonda Bilježnici Pule za vrijeme Mletačke uprave (1626. – 1797./1826.)*, Vjesnik istarskog arhiva, god. 4 – 5, sv. 4 – 5, Pazin, 1994. – 1995.

POPIS GRADIVA FONDA

1. ZACCARIA, ZORZI

Signatura	HR-DAPA-9/1.1
Naslov	Protokol isprava između živih
Ostali nazivi	<i>Protocollo notariale Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1616/1620
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,01 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od jednog fragmentarno sačuvanog protokola koji sadrži bilježničke isprave između živih: kupoprodajne ugovore, ženidbene ugovore, ugovore o donaciji, procjene i dr. Unutar protokola nalaze se i oporuke, za koje su se inače vodili zasebni protokoli.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

2. GORLATO, ANTONIO

Signatura	HR-DAPA-9/2.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1642/1699
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	3 knjige, 2 svežnja; 0,24 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži tri knjige protokola raznih bilježničkih akata među živima te razne bilježničke isprave, među kojima prevladavaju kupoprodajni ugovori.
Plan sređivanja	Gradivo serije je složeno kronološkim redom prema vremenu nastanka bilježničkih isprava.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/2.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1645/1693
Razina opisa	Podserija

Količina i nosač jedinice opisa	3 svežnja; 0,06 d/m
Sadržaj	Seriya sadrži tri svežnja oporuka i kodicila, odnosno dodataka oporukama. Radi se o oporukama koje je bilježnik sastavljao na zahtjev stranaka i vlastoručnim oporukama koje su oporučitelji pohranjivali kod njega.
Plan sređivanja	Gradivo serije je složeno kronološkim redom prema vremenu nastanka bilježničkih isprava.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

3. GORLATO, ZUANNE

Signatura	HR-DAPA-9/3.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1690/1710
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 knjige, 1 arhivska košuljica; 0,017 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži dvije knjige protokola raznih bilježničkih akata među živima te neuvezane bilježničke isprave koje su smještene u arhivsku košuljicu.
Plan sređivanja	Gradivo serije je složeno kronološkim redom prema vremenu nastanka bilježničkih isprava.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/3.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1666/1713
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 arhivska košuljica; 0,003 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži 18 oporuka koje se nalaze u neuvezanom obliku.
Plan sređivanja	Gradivo serije je složeno kronološkim redom prema vremenu nastanka bilježničkih isprava.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

4. LUPIERI, PIERO

Signatura	HR-DAPA-9/4.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1668/1688
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	6 knjiga; 0,12 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži pet protokola bilježničkih isprava te knjigu uvezanih bilježničkih isprava.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

Signatura	HR-DAPA-9/4.2
Naslov	Protokol oporuka i kodicila
Ostali nazivi	<i>Protocollo de Testamenti e codicilli</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1667/1686
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 knjige; 0,03 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži dva protokola oporuka, među kojima se nalaze i kodicili, odnosno razni dodaci oporukama.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

5. BARBATO, VICENZO

Signatura	HR-DAPA-9/5.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1670/1678
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,01 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži neuvezane isprave između živih koje se sastoje od raznih bilježničkih isprava: kupoprodajnih ugovora, ženidbenih ugovora, ugovora o zamjeni, punomoći, ugovora o donaciji i sl.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

6. MARCHESI, ANTONIO fù Carlo

Signatura	HR-DAPA-9/6.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1683/1742
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga, 2 arhivske košuljice; 0,005 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži bilježničke isprave između živih, među kojima prevladavaju kupoprodajni ugovori.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

Signatura	HR-DAPA-9/6.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1680/1734
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	3 knjige, 2 arhivske košuljice; 0,015 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži oporuke uvezane u knjigu te one koje se nalaze u rinfuznom stanju. Riječ je o oporukama živih, onih koji su umrli i poništenim oporukama.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

7. VENERUZZO, FRANCESCO

Signatura	HR-DAPA-9/7.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1686/1708
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,04 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži bilježničke isprave između živih, među kojima prevladavaju kupoprodajni i ženidbeni ugovori. Nalazimo također i ugovore o zakupu, potvrde o dogovoru, potvrde o podmirenju duga, ugovore o zamjeni i sl.

Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/7.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1683/1707
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,03 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži oporuke koje je bilježnik sastavljao na zahtjev stranaka i vlastoručne oporuke koje su oporučitelji pohranjivali kod njega.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
<u>8. MOSCHENI, GIOVANNI PAULO</u>	
Signatura	HR-DAPA-9/8.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1708/1733
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga, 2 svežnja; 0,05 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži jedan protokol isprava između živih te bilježničke isprave koje su sačuvane kao zasebni listovi.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/8.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1685/1730
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 svežnja, 1 arhivska košuljica; 0,03 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od oporuka koje su sačuvane kao slobodni listovi te kodicila (dodataka) koji su im se često prilagali.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.

Jezik i pismo

Talijanski; latinica.

9. MATCOVICHIO, PIETRO

Signatura

HR-DAPA-9/9.1

Naslov

Isprave između živih

Ostali nazivi

Atti tra vivi

Vrijeme nastanka gradiva

1691/1709

Razina opisa

Podserija

Količina i nosač jedinice opisa

2 svežnja; 0,08 d/m

Sadržaj

Podserija sadrži bilježničke isprave između živih koje se nalaze u neuvezanom obliku. Prevladavaju kupoprodajni ugovori.

Plan sređivanja

Gradivo je sređeno kronološkim redom.

Jezik i pismo

Talijanski; latinica.

10. ZACCARIA, ZORZI

Signatura

HR-DAPA-9/10.1

Naslov

Oporuke

Ostali nazivi

Testamenti

Vrijeme nastanka gradiva

1691/1708

Razina opisa

Podserija

Količina i nosač jedinice opisa

1 svežanj; 0,02 d/m

Sadržaj

Podserija se sastoji od oporuka i kodicila oporukama, a koje se nalaze u rinfuznom stanju.

Plan sređivanja

Gradivo je složeno kronološki.

Jezik i pismo

Talijanski; latinica.

11. RAZZO, ANTONIO

Signatura

HR-DAPA-9/11.1

Naslov

Isprave između živih

Ostali nazivi

Atti tra vivi

Vrijeme nastanka gradiva

1699/1718

Razina opisa

Podserija

Količina i nosač jedinice opisa

1 knjiga, 1 svežanj; 0,07 d/m

Sadržaj

Podserija se sastoji od jednog protokola koji sadrži bilježničke isprave između živih te zasebnih bilježničkih isprava, među kojima prevladavaju kupoprodajni ugovori.

Plan sređivanja Gradivo je složeno kronološkim redom.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

12. BENUSSI, DOMENICO

Signatura HR-DAPA-9/12.1
Naslov Protokol isprava između živih
Ostali nazivi *Protocollo Atti tra vivi*
Vrijeme nastanka gradiva 1704/1713
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga; 0,01 d/m
Sadržaj Podserija se sastoji od protokola bilježničkih isprava između živih koji sadrži isključivo ženidbene ugovore.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

Signatura HR-DAPA-9/12.2
Naslov Oporuke
Ostali nazivi *Testamenti*
Vrijeme nastanka gradiva 1701/1714
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga, 1 svežanj; 0,01 d/m
Sadržaj Podserija se sastoji od protokola oporuka te prijepisa oporuka koji se u podseriji nalaze kao slobodni listovi.
Plan sređivanja Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

13. BARBATO, ANGELO

Signatura HR-DAPA-9/13.1
Naslov Minutarij isprava između živih
Ostali nazivi *Minutario Atti tra vivi*
Vrijeme nastanka gradiva [1681]1710/1722
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga; 0,01 d/m
Sadržaj Podserija se sastoji od minutarija isprava između živih u koji su se bilježili nacrti i koncepti raznih bilježničkih ugovora (kupoprodajni ugovori, ženidbeni ugovori), oporuka, potvrda o dugovanju, procjena,

popisa miraza i sl. Na pojedinim su ispravama, osim Vodnjana, a kao mjesto nastanka isprave, navedena i sljedeća mjesta: Fažana, Krnica i Galižana. Kao autori isprava u minutariju potpisivani su također i bilježnici Antonio Marchesi, Sebastian Moscheni, Andrea Quelis. Na kraju minutarija nalazi se oporuka iz 1681. godine koju je potpisao bilježnik Vincenzo Catticora.

Jezik i pismo Talijanski; latinica.

14. BARBATO, GIROLAMO

Signatura HR-DAPA-9/14.1
Naslov Oporuke
Ostali nazivi *Testamenti*
Vrijeme nastanka gradiva 1711/1718
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga, 2 arhivske košuljice; 0,03 d/m
Sadržaj Podserija se sastoji od minutarija koji sadrži oporuke i arbitražne presude te dvije preslike oporuka koje se nalaze u rinfuznom stanju.

Plan sređivanja Gradivo je složeno kronološki.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

15. MARCHESI, GIACOMO

Signatura HR-DAPA-9/15.1
Naslov Isprave između živih
Ostali nazivi *Acti tra vivi*
Vrijeme nastanka gradiva 1711/1717
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga; 0,025 d/m
Sadržaj Podserija se sastoji od raznih bilježničkih isprava uvezanih u knjigu.

Jezik i pismo Talijanski; latinica.

Signatura HR-DAPA-9/15.2
Naslov Oporuke
Ostali nazivi *Testamenti*

Vrijeme nastanka gradiva	1717/1740
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga; 0,025 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži oporuke i kodicile oporuka uvezane u knjigu.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
<u>16. QUELIS, ANDREA</u>	
Signatura	HR-DAPA-9/16.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1715/1716
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 arhivska košuljica; 0,005 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od raznih bilježničkih isprava, od kojih se u najvećoj mjeri nailazi na kupoprodajne i ženidbene ugovore. Na nekim je bilježničkim ispravama potpisan i vodnjanski bilježnik Zuanne Gorlato.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki prema datumu nastanka isprave.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/16.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1713/1722
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 arhivska košuljica; 0,005 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži preslike oporuka i kodicile oporukama.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
<u>17. BIRETANI, GASPARO</u>	
Signatura	HR-DAPA-9/17.1
Naslov	Minutarij isprava između živih
Ostali nazivi	<i>Minutario Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1717/1738

Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 svežnja; 0,03 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od dva svežnja, odnosno dva minutarija isprava između živih, u koje su se bilježili nacrti i koncepti bilježničkih isprava. Jedan se minutarij sastoji samo od koncepata ženidbenih ugovora.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

18. TOFFETTI, PIETRO

Signatura	HR-DAPA-9/18.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1718/1731
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,01 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži razne bilježničke isprave: kupoprodajne ugovore, ženidbene ugovore, ugovore o donaciji, popise miraza, procjene i sl.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

19. CAVATTI, FELICE

Signatura	HR-DAPA-9/19.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1719/1726
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,01 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od bilježničkih isprava koje se nalaze u neuvezanom stanju: kupoprodajnih ugovora, ženidbenih ugovora, potvrda o dogovoru, ugovora o najmu, punomoći, itd.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

20. MARCHESI, GIACOMO

Signatura	HR-DAPA-9/20.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1742/1760
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	7 knjiga, 4 svežnja; 0,25 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od raznih bilježničkih isprava uvezanih u knjige i onih koji su se u bilježničkom uredu vodili kao zasebni listovi. Među ispravama prevladavaju kupoprodajni ugovori.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/20.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1720/1766
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	5 svežnjeva; 0,1 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od oporuka i kodicila oporukama.
Plan sređivanja	Gradivo je složeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

21. ZACCARIA, PIETRO FRANCESCO

Signatura	HR-DAPA-9/21.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1735/1756
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 knjige, 1 svežanj; 0,035 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od raznih bilježničkih isprava koje se nalaze u obliku minutarija, protokola ili kao zasebni listovi.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

Signatura	HR-DAPA-9/21.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1722/1756
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 knjige, 1 svežanj; 0,055 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži nacрте oporuka bilježene u obliku minutarija i oporuke koje se nalaze u neuvezanom obliku kao slobodni listovi.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

22. TOFFETTI, FRANCESCO

Signatura	HR-DAPA-9/22.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1729
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežnja; 0,01 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od raznih bilježničkih isprava među kojima ima najviše kupoprodajnih ugovora.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

23. TOFFETTI, GIOVANNI BATTISTA

Signatura	HR-DAPA-9/23.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti tra vivi</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1735/1770
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	6 knjiga, 3 svežnja; 0,38 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od bilježničkih isprava sačuvanih u obliku protokola, minutarija (koncepti isprava) ili kao zasebni listovi. Najviše su se sastavljali kupoprodajni i ženidbeni ugovori.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

Signatura	HR-DAPA-9/23.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1748/1772
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga, 3 svežnja; 0,06 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži protokol oporuka te oporuke i kodicile koji su se pohranjivali u neuzvanom obliku kao zasebni listovi (riječ je najčešće o preslikama oporuka).
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

24. BARBATO, FRANCESCO

Signatura	HR-DAPA-9/24.1
Naslov	Protokoli isprava između živih
Ostali nazivi	<i>Protocollo d'Instrumenti ed altri atti notariali</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1735/1757
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	4 knjige; 0,08 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od četiri protokola raznih bilježničkih isprava. Iz protokola se vidi da je najveća potreba bila za sastavljanjem kupoprodajnih i ženidbenih ugovora.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno prema izvornim i starijim signaturama bilježnika.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

Signatura	HR-DAPA-9/24.2
Naslov	Protokol oporuka
Ostali nazivi	<i>Protocollo di Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1736/1754
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga; 0,02 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od protokola oporuka koji, osim oporuka, sadrži i razne kodicile (dodatke i nadopune oporukama) i inventare kojima se najčešće popisivala imovina određene osobe prilikom njene smrti.

Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
<u>25. LUCIANI, CARLO ANTONIO</u>	
Signatura	HR-DAPA-9/25.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti notariali</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1736/1782
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	5 knjiga; 0,08 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži tri protokola bilježničkih isprava i dvije knjige u koje su uvezane razne bilježničke isprave, među kojima prevladavaju kupoprodajni ugovori. Unutar tih uvezanih knjiga nalazi se i nekoliko oporuka, za koje su se inače vodile zasebne knjige.
Plan sređivanja	Gradivo protokola sređeno je prema starim signaturama bilježnika, a bilježničke isprave sređene su kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/25.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1743/1786
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,02 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od oporuka i kodicila, odnosno raznih dodataka oporukama.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
<u>26. TOFFETTI, STEFANO TOMASO</u>	
Signatura	HR-DAPA-9/26.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti notariali</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1740/1780
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,01 d/m

Sadržaj	Podserija se sastoji od raznih bilježničkih isprava, među kojima ima najviše kupoprodajnih ugovora.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/26.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1770/1772
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga, 2 svežnja; 0,03 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od protokola oporuka, kazala oporuka te preslika oporuka koje se nalaze kao zasebni listovi.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

27. CALIMANI, GIACOMO

Signatura	HR-DAPA-9/27.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti notariali</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1744/1769
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 svežanj; 0,008 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od raznih neuvezanih bilježničkih isprava: kupoprodajnih ugovora, ženidbenih ugovora, procjena, ugovora o donaciji i sl.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/27.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1745/1758
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 arhivske košuljice; 0,002 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži oporuke i kodicile, odno-

Plan sređivanja sno dodatke oporukama.
Jezik i pismo Gradivo je sređeno kronološki.
Talijanski; latinica.

28. BARBATO, ANTONIO fù Girolamo

Signatura HR-DAPA-9/28.1
Naslov Protokoli isprava između živih
Ostali nazivi *Protocollo d'Instrumenti*
Vrijeme nastanka gradiva 1745/1748
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga; 0,01 d/m
Sadržaj Podserija sadrži protokol raznih bilježničkih isprava, a na nekoliko je mjesta potpisan bilježnik Giorgio Varini.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

29. BOMBARDA, FRANCESCO MARIA

Signatura HR-DAPA-9/29.1
Naslov Isprave između živih
Ostali nazivi *Atti notariali*
Vrijeme nastanka gradiva 1750/1782
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga, 1 arhivska košuljica; 0,017 d/m
Sadržaj Podserija sadrži protokol bilježničkih isprava te neuvezane bilježničke isprave, od kojih je najviše kupoprodajnih ugovora.
Plan sređivanja Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

Signatura HR-DAPA-9/29.2
Naslov Oporuke
Ostali nazivi *Testamenti*
Vrijeme nastanka gradiva 1767/1782
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga, 1 arhivska košuljica; 0,018 d/m
Sadržaj Podserija sadrži protokol oporuka i kodicila oporukama te neuvezane preslike oporuka.
Plan sređivanja Gradivo je sređeno kronološki.

Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
<u>30. VARINI, ANTONIO</u>	
Signatura	HR-DAPA-9/30.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti notariali</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1759/1760
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga, 1 svežanj; 0,03 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži jedan protokol isprava između živih te bilježničke isprave koje su sačuvane kao slobodni listovi. Među bilježničkim ispravama prevladavaju kupoprodajni ugovori.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
<u>31. MARCHESI, ANTONIO fù Giacomo</u>	
Signatura	HR-DAPA-9/31.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Atti notariali</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1760/1806
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	10 knjiga, 141 svežanj; 3,1 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži bilježničke isprave koje se nalaze u obliku protokola, minutarija te one sačuvane kao zasebni listovi.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/31.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1760/1806
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	5 knjiga, 10 svežnjeva; 0,55 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži protokole oporuka te prijepise oporuka koje se nalaze u rinfuznom stanju.

Plan sređivanja Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

32. BOMBARDA, GIUSEPPE FRANCESCO MARIA

Signatura HR-DAPA-9/32.1
Naslov Isprave između živih
Ostali nazivi *Istrumenti*
Vrijeme nastanka gradiva 1775/1818
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga, 15 svežnjeva; 0, 63 d/m
Sadržaj Podserija sadrži protokol bilježničkih isprava i 15 svežnjeva bilježničkih isprava, među kojima prevladavaju kupoprodajni ugovori, ženidbeni ugovori te procjene.
Plan sređivanja Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

Signatura HR-DAPA-9/32.2
Naslov Oporuke
Ostali nazivi *Testamenti*
Vrijeme nastanka gradiva 1779/1814
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 1 knjiga, 1 svežanj, 1 arhivska košuljica ; 0,15 d/m
Sadržaj Podserija se sastoji od protokola oporuka i oporuka koje se nalaze u neuvezanom obliku.
Plan sređivanja Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo Talijanski; latinica.

33. MARCHESI, GIACOMO fù Antonio

Signatura HR-DAPA-9/33.1
Naslov Isprave između živih
Ostali nazivi *Atti notariali*
Vrijeme nastanka gradiva 1779/1782
Razina opisa Podserija
Količina i nosač jedinice opisa 2 knjige, 1 svežanj; 0,06 d/m
Sadržaj Podserija sadrži protokol bilježničkih isprava te bilježničke isprave uvezane u knji-

Plan sređivanja
Jezik i pismo

gu i isprave koje se nalaze u neuvezanom obliku.
Gradivo je sređeno kronološki.
Talijanski; latinica.

34. VERLA, RAFAEL FELICE

Signatura
Naslov
Ostali nazivi
Vrijeme nastanka gradiva
Razina opisa
Količina i nosač jedinice opisa
Sadržaj

HR-DAPA-9/34.1
Isprave između živih
Instrumenti
1780/1821
Podserija
1 knjiga, 17 svežnjeva; 0, 38 d/m
Podserija sadrži protokol bilježničkih isprava i bilježničke isprave koje se nalaze u neuvezanom obliku. Među ispravama prevladavaju kupoprodajni ugovori, potvrde o dugovanju, ugovori o najmu te razni popisi imovine. Među ispravama prisutne su i arbitražne presude.
Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Talijanski; latinica.

Plan sređivanja
Jezik i pismo

Signatura
Naslov
Ostali nazivi
Vrijeme nastanka gradiva
Razina opisa
Količina i nosač jedinice opisa
Sadržaj

HR-DAPA-9/34.2
Oporuke
Testamenti
1780/1822
Podserija
2 knjige, 2 svežnja; 0,15 d/m
Podserija sadrži protokol i minutarij oporuka te oporuke sačuvane kao zasebni listovi.
Gradivo je sređeno kronološki.
Talijanski; latinica.

Plan sređivanja
Jezik i pismo

35. MORIZZA, PASQUALIN

Signatura
Naslov
Ostali nazivi
Vrijeme nastanka gradiva

HR-DAPA-9/35.1
Isprave između živih
Instrumenti
1785/1821

Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 knjige, 10 svežnjeva; 0,22 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži protokole bilježničkih isprava i bilježničke isprave koje se nalaze u neuvezanom obliku. Među ispravama koje je sastavljao bilježnik Morizza, najviše je kupoprodajnih ugovora, potvrda o dugovanju, ženidbenih ugovora, ugovora o zamjeni, punomoći i popisa miraza. Među ispravama se također nalaze i arbitražne presude.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom prema datumu nastanka isprave.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/35.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1782/1821
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	4 knjige, 1 svežanj; 0,08 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od protokola, minuta-rija i prijepisa oporuka. Među gradivom podserije česti su i kodicili (dodaci) oporukama te obavijesti o izvršenju određene oporuke. Riječ je o oporukama koje se najčešće sastavljale na zahtjev strana-ka i vlastoručnim oporukama koje su oporučitelji pohranjivali kod bilježnika.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

36. BRADAMANTE, FRANCESCO

Signatura	HR-DAPA-9/36.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Istrumenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1784/1821
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 knjige, 12 svežnjeva ; 0,2 d/m

Sadržaj	Podserija sadrži 2 protokola isprava između živih i 12 svežnjeva bilježničkih isprava. Među raznim bilježničkim ispravama koje sadrži podserija, nalazi se i polaganje pri-sege i imenovanje kanonika Michielea Tof-fettija.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski, latinski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/36.2
Naslov	Protokol oporuka
Ostali nazivi	<i>Protocollo Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1796/1805
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga; 0,01 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži jedan protokol oporuka i kodicila oporukama.
Jezik i pismo	Talijanski, latinski; latinica.

37. LICINI, DOMENICO

Signatura	HR-DAPA-9/37.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Istrumenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1790/1824
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 knjige, 6 svežnjeva; 0,5 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži 2 protokola i 6 svežnjeva bilježničkih isprava, među kojima se, po-red kupoprodajnih ugovora, ženidbenih ugovora, potvrda o dugovanju, ugovora o razmjeni, ugovora o najmu i sl., nalaze i arbitražne presude.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski, latinski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/37.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	[1745]1790/1826

Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga, 1 svežanj; 0,1 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži jednu knjigu protokola oporuka i jedan svežanj oporuka sačuvanih kao zasebni listovi. Među prijepisima oporuka nalaze se i razni kodicili (dodaci) oporukama, objave oporuka i potvrde o njihovu izvršenju.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki.
Jezik i pismo	Talijanski, latinski; latinica.

38. FIORANTI, SIMON

Signatura	HR-DAPA-9/38.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Istrumenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1791/1821
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	3 knjige, 3 svežnja; 0,11 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži 3 minutarija i 3 svežnja bilježničkih isprava između živih. U najvećoj su mjeri zastupljeni kupoprodajni ugovori, a zatim slijede ženidbeni ugovori, potvrde o dugovanju, ugovori o zamjeni, popisi miraza, ugovori o darivanju i sl.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološkim redom.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

Signatura	HR-DAPA-9/38.2
Naslov	Oporuke
Ostali nazivi	<i>Testamenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1802/1815
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 svežnja; 0,04 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži 2 svežnja neuvezanih oporuka.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno kronološki prema datumu nastanka isprave.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

39. LOMBARDO, PIETRO

Signatura	HR-DAPA-9/39.1
Naslov	Isprave između živih
Ostali nazivi	<i>Instrumenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1803/1818
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 arhivska košuljica; 0,01 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od 10 kupoprodajnih ugovora.
Plan sređivanja	Gradivo je složeno kronološki prema datumu nastanka isprave.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

40. BOMBARDA, GIUSEPPE

Signatura	HR-DAPA-9/40.1
Naslov	Protokol isprava između živih
Ostali nazivi	<i>Protocollo Instrumenti</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1804/1805
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	1 knjiga; 0,025 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od jedne knjige protokola bilježničkih isprava koji sadrži kupoprodajne ugovore, ženidbene ugovore, procjene, punomoći i sl.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

41. BOCCALARI, ERCOLE

Signatura	HR-DAPA-9/41.1
Naslov	Registraturna pomagala
Vrijeme nastanka gradiva	s.d.
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	2 knjige; 0,04 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži 2 knjige kazala: abecedno kazalo osoba upisanih u repertorij i kazalo oporučitelja.
Plan sređivanja	Budući da nije sačuvan datum nastanka, gradivo je složeno prema starim signaturama.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

Signatura	HR-DAPA-9/41.2
Naslov	Bilježnički spisi
Ostali nazivi	<i>Atti notariali</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1857/1863
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	3 svežnja; 0,23 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži 3 svežnja bilježničkih spisa, među kojima prevladavaju kupoprodajni ugovori. U velikom su broju zastupljene i oporuke te ugovori o zamjeni (<i>Cambiale tratta</i>), za koje su postojali već gotovi formulari u tiskanom obliku.
Plan sređivanja	Gradivo je sređeno prema starim signaturama koje kronološki prate nastanak isprava.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

42. SBISÀ, PIETRO

Signatura	HR-DAPA-9/42.1
Naslov	Registraturna pomagala
Vrijeme nastanka gradiva	1867/1907
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	16 knjiga; 0,52 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži 8 kazala i 8 knjiga bilježničkih upisnika, odnosno repertorija. Kazala su se sastavljala za izjave posljednje volje, pravno nesposobne osobe ili su pratila imena osoba upisanih u Glavni bilježnički upisnik (<i>Repertorio Generale</i>).
Plan sređivanja	Knjige su posložene prema starim signaturama i prate redoslijed originalnog nastanka gradiva.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.
Signatura	HR-DAPA-9/42.2
Naslov	Bilježnički spisi
Ostali nazivi	<i>Atti notariali</i>
Vrijeme nastanka gradiva	1867/1907
Razina opisa	Podserija

Količina i nosač jedinice opisa	30 svežnjeva; 2,0 d/m
Sadržaj	Podserija sadrži 30 svežnjeva raznih bilježničkih spisa, među kojima prevladavaju kupoprodajni ugovori, punomoći i oporuke.
Plan sređivanja	Gradivo podserije složeno je prema originalnim, starim signaturama, koje kronološki prate nastanak bilježničkih isprava.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

43. GORLATO, GIOVANNI

Signatura	HR-DAPA-9/43.1
Naslov	Registraturna pomagala
Vrijeme nastanka gradiva	1936/1945
Razina opisa	Podserija
Količina i nosač jedinice opisa	4 knjige; 0,15 d/m
Sadržaj	Podserija se sastoji od abecednog kazala repertorija isprava između živih (<i>Indice alfabetico al Repertorio Atti tra vivi</i>) i tri knjige bilježničkih upisnika isprava između živih (<i>Reperorio Atti tra vivi</i>). Unutar bilježničkog upisnika br. 7 nalazi se pismo (u obliku razglednice) koje Giovanniju Gorlatu šalje prijatelj Antonio Treviso.
Plan sređivanja	Gradivo podserije složeno je prema originalnim, starim signaturama, koje kronološki prate nastanak gradiva.
Jezik i pismo	Talijanski; latinica.

PRILOG

Abecedni popis vodnjanskih bilježnika

- 1) Barbato, Angelo, [1681]1710/1722
- 2) Barbato, Antonio fù Girolamo, 1745/1748
- 3) Barbato, Francesco, 1735/1757
- 4) Barbato, Girolamo, 1711/1718
- 5) Barbato, Vincenzo, 1670/1678
- 6) Benussi, Domenico, 1701/1714
- 7) Biretani, Gasparo, 1717/1738
- 8) Boccalari, Ercole, 1857/1863
- 9) Bombarda, Francesco Maria, 1750/1782
- 10) Bombarda, Giuseppe Francesco Maria, 1775/1823
- 11) Bombarda, Giuseppe fù Giorgio, 1804/1805
- 12) Bradamante, Francesco, 1784/1821
- 13) Calimani, Giacomo, 1744/1769
- 14) Cavatti, Felice, 1719/1726
- 15) Fioranti, Simon fù Martino, 1791/1821
- 16) Gorlato, Antonio, 1642/1699
- 17) Gorlato, Giovanni fù Giorgio, 1938/1945
- 18) Gorlato, Zuanne, 1666/1711
- 19) Licini, Domenico fù Bernardo, 1790/1826
- 20) Lombardo, Pietro, 1803/1818
- 21) Luciani, Carlo Antonio, 1736/1786
- 22) Lupieri, Piero, 1667/1688
- 23) Matcovichio, Pietro, 1691/1709
- 24) Marchesi, Antonio fù Carlo, 1680/1742
- 25) Marchesi, Antonio fù Giacomo, 1760/1806
- 26) Marchesi, Giacomo, 1711/1740
- 27) Marchesi, Giacomo, 1720/1764
- 28) Marchesi, Giacomo fù Antonio, 1779/1782
- 29) Morizza, Pasqualin fù Zuanne, 1782/1821
- 30) Moscheni, Giovanni Paulo, 1685/1735
- 31) Quelis, Andrea, 1713/1722
- 32) Razzo, Antonio, 1699/1718
- 33) Sbisà, Pietro, 1867/1907
- 34) Toffetti, Francesco, 1729
- 35) Toffetti, Giovanni Battista, 1734/1770

- 36) Toffetti, Pietro, 1718/1737
- 37) Toffetti, Stefano Tomaso, 1740/1780
- 38) Varini, Antonio, 1759/1760
- 39) Veneruzzo, Francesco, 1683/1708
- 40) Verla, Rafael Felice fù Domenico, 1780/1821
- 41) Zaccaria, Pietro Francesco, 1722/1756
- 42) Zaccaria, Zorzi, 1616/1620
- 43) Zaccaria, Zorzi, 1691/1708

SAŽETAK BILJEŽNICI VODNJANA (1616/1826.1857/1945) – SUMARNI INVENTAR

Autorica predstavlja sumarni inventar za fond Bilježnici Vodnjana (1616/1826.1857/1945), a koji se čuva u Državnom arhivu u Pazinu pod identifikacijskom oznakom HR-DAPA-9. Na samom početku opisa na razini fonda donosi se opis bilježništva na području grada Vodnjana, ali i Istre općenito, tijekom svih povijesnih razdoblja do 1945. godine. Javni bilježnik identificira se kao osoba koja je zadužena za službeno sastavljanje i izdavanje javnih isprava, službeno ovjeravanje privatnih isprava, primanje na čuvanje vrijednih isprava i predmeta te novca radi predaje drugim osobama ili nadležnim tijelima, obavljanje, po nalogu sudova ili drugih javnih tijela, postupaka određenih zakonom.

Početak se i razvoj bilježništva u Istri odvijao ponajprije pod utjecajem susjedne Italije. Bilježnička je služba na vodnjanskom području bila određivana različitim zakonima i pravilnicima. Razlog tome jest činjenica da je Istra do 1943. godine bila pod vlašću čak pet različitih uprava, koje su sa sobom donosile nova zakonodavstva i propise. Stoga se u radu donosi kratak opis bilježništva, posebno za Mletačku upravu, Prvu austrijsku upravu, Francusku upravu, Drugu austrijsku upravu te Talijansku upravu u Istri. Unutar opisa navedeni su i prikazani najbitniji zakoni i pravilnici po kojima je bilježništvo u Vodnjanu djelovalo.

Veći je dio gradiva fonda Bilježnici Vodnjana preuzet 1980-ih godina iz Histo­rijskog arhiva u Rijeci (danas Državnog arhiva u Rijeci) u sklopu gradiva Općine Vodnjan iz razdoblja Mletačke uprave do kraja Francuske uprave (HR-DAPA-815) te razdoblja Druge austrijske uprave (HR-DAPA-43). Najstarije je sačuvano gradivo ovog fonda protokol isprava (*Portacolo terzo...*) bilježnika Zorzija Zaccarije iz 1616. godine. Gradivo fonda fragmentarno je sačuvano, budući da je za pojedine bilježnike sačuvan samo dio gradiva, a ima i bilježničkih isprava koje ne pripadaju određenoj cjelini jer ona nije sačuvana. Za razdoblje od 1826. do 1857. godine u fondu bilježnika Vodnjana uopće nema sačuvanog gradiva. Cjelokupno sačuvano bilježničko gradivo sastoji se od isprava uvezanih u knjige (protokoli, minutariji), neuvezanih isprava (razni bilježnički akti, oporuke) te, u novije doba, kazala i repertorija. Sređivanju fonda pristupilo se tako da je on sređen po bilježnicima, na način da svaki bilježnik tvori jednu seriju. Serije su poredane kronološki, prema djelovanju bilježnika od najstarijeg prema novijima. Unutar serija, imajući na umu postojeće stanje i prvobitni red gradiva te način bilježničkog poslovanja i djelovanja, izdvojene su i oblikovane sljedeće podserije: Isprave između živih (podserija sadrži protokole isprava, minutarije isprava i razne prijepise isprava, odnosno isprave sačuvane kao slobodni listovi) i Oporuke (podserija sadrži protokole oporuka, minutarije opo-

ruka te prijepise oporuka). Gradivo novijih bilježnika u fondu (od Druge austrijske uprave nadalje) navodi se unutar sljedećih podserija: Registraturna pomagala (sadrži razna kazala i bilježničke upisnike, odnosno repertorije) i Bilježnički spisi.

Gradivo je pisano latiničnim pismom i većinom je na talijanskom jeziku, iako ima i isprava čiji su dijelovi pisani latinskim jezikom. Na kraju rada priložen je abecedni popis vodnjanskih bilježnika.

SUMMARY NOTARIES OF VODNJAN (1616/1826.1857/1945) - SUMMARY INVENTORY

The author presents the summary inventory of the fond The Notaries of Vodnjan (1616/1826.1857/1945), in custody of the State Archives in Pazin under the identification label HR-DAPA-9. The beginning of the description of the fond contains the description of the notaryship in the town of Vodnjan and Istria in general during all historical periods since 1945. A notary public is identified as a person who drafts and issues public documents, authenticates private documents, takes and stores valuable documents, objects and money to be given to other parties or competent authorities, conducts procedures defined by the law by order of courts or other public bodies.

The beginning and development of notaryship in Istria progressed primarily under the influence of the neighbouring Italy. The office of the notary in the area of Vodnjan was regulated by various laws and regulations. This was due to the fact that until 1943 Istria under the rule of five different administrations, each of which brought new legislation and rules. The paper therefore brings brief descriptions of the notaryship, separately for the Venetian administration, First Austrian administration, French administration, Second Austrian administration and Italian administration in Istria. These descriptions also outline the most important laws and regulations which governed the notaryship of Vodnjan.

The majority of the archives of the fond The Notaries of Vodnjan was transferred in the 1980's from the Historical Archives in Rijeka (the present-day State Archives in Rijeka) as part of the archives of the Vodnjan Municipality created during the period from the Venetian administration until the end of the French administration (HR-DAPA-815) and the period of the Second Austrian administration (HR-DAPA-43). The oldest preserved archives of the fond is the protocol of documents (*Portacolo terzo...*) created by the notary Zorzi Zaccaria from 1616. The archives of the fond have been preserved in fragments as only parts of the archives of some notaries were preserved. There are also notarial documents which do not belong to any unity as

such unity has not been preserved. In the fond The Notaries of Vodnjan there are no preserved archives for the period from 1826 to 1857. The preserved archives consists of documents bound in books (protocols, minutaria), unbound documents (various notarial acts, wills) and, in the later period, directories and repertoria. The fond was arranged first arranged by notaries where every notary created one series. The series were then arranged chronologically, in accordance with the period of activity of the notary, from the earliest to the latest. Within the series, respecting the existing state, the original order of archives and the manner of conducting business and activities, the following subseries were singled out and formed: Documents between the living (the subseries contains protocols of documents, minutaria of documents and various transcripts of documents as well as documents preserved as loose sheets) and Wills (the subseries contains protocols of wills, minutaria of wills and transcripts of wills). The archives of the later notaries kept in the fond (from the Second Austrian administration onwards) is listed within the following subseries: Registry Aids (containing various indices and notarial registers and repertoria) and Notarial Records.

The archives are written in the Latin alphabet, mostly in the Italian language, although there are some documents partly written in Latin. A list of notaries of Vodnjan, sorted in alphabetical order, is attached at the close of the paper.

RIASSUNTO NOTAI DI DIGNANO (1616/1826;1857/1945) – INVENTARIO SOMMARIO

L'autrice presenta l'inventario sommario per il fondo Notai di Dignano (1616/1826;1857/1945) il quale è custodito presso l'Archivio di Stato di Pisino sotto il codice di identificazione HR-DAPA-9. All'inizio stesso della descrizione al livello del fondo viene riportata la descrizione del notariato sul territorio della città di Dignano e comunque dell'Istria in generale durante tutti i periodi storici fino all'anno 1945. Il notaio viene identificato quale persona incaricata alla redazione e al rilascio ufficiale dei documenti pubblici, alla autorizzazione ufficiale dei documenti privati, come persona che riceve documenti e oggetti di valore nonche di denaro al fine di consegnarli alle altre persone oppure ad altri organi competenti, persona che esegue, per incarico di tribunali o di altri enti pubblici, le procedure stabilite dalla legge.

L'inizio e lo sviluppo del notariato in Istria fu anzitutto influenzato dalla vicina Italia. Il servizio notarile nel dignanese fu determinato da diverse leggi e regolamenti. Questo fu causato dal fatto che l'Istria fino al 1943 fu addirittura sotto il dominio di cinque amministrazioni diverse di cui ognuna aveva le proprie leggi e le proprie normative. Per questo motivo nell'opera viene riportata una breve descrizione del

notariato, separatamente per l'Amministrazione veneziana, la Prima amministrazione austriaca, l'Amministrazione francese, la Seconda amministrazione austriaca nonche per l'Amministrazione italiana in Istria. All'interno della descrizione sono state riportate e presentate le leggi ed i regolamenti più significativi in base ai quali operava il notariato a Dignano.

La maggior parte del materiale del fondo Notai di Dignano fu preso in consegna negli anni 80 del 20° secolo dall' Archivio Storico di Fiume (oggi Archivio di Stato di Fiume) nell'ambito del materiale del Comune di Dignano risalente al periodo dell'amministrazione veneziana fino alla fine dell'amministrazione francese (HR-DAPA-815) nonche al periodo della Seconda amministrazione austriaca (HR-DAPA-43). Il materiale conservato più vecchio di questo fondo è il protocollo dei documenti (Protocollo terzo...) del notaio Zorzi Zaccaria del 1616. Il materiale del fondo è stato conservato nei frammenti dato che per alcuni notai è stata conservata solo una parte del materiale, e ci sono documenti notarili che non fanno parte di una determinata unità non essendo stata essa conservata. Per il periodo dal 1826 al 1857 nel fondo dei notai di Dignano non c'è alcun materiale conservato. Tutto il materiale notarile conservato consiste di documenti rilegati (protocolli, minutarì...), documenti non rilegati (vari atti notarili, testamenti...) e, nel periodo più recente di indici e repertori. Si è proceduto alla sistemazione del materiale nel modo in cui il materiale è stato sistemato per notai così che ogni notaio rappresenta una serie. Le serie sono disposte cronologicamente secondo il periodo dell'attività dei notai, da quelli più remoti a quelli più recenti. All'interno delle serie, tenendo presente lo stato attuale e l'ordine originario del materiale ed il modo dell'esercizio e dell'attività dei notai, sono state separate e formate le seguenti sottoserie: Documenti tra persone viventi (la sottoserie contiene i protocolli dei documenti, minutarì dei documenti e varie trascrizioni dei documenti, cioè documenti conservati come fogli separati) e Testamenti (la sottoserie contiene i protocolli dei testamenti, minutarì dei testamenti e trascrizioni dei testamenti). Il materiale dei notai più recenti nel fondo (dalla Seconda amministrazione austriaca in poi) viene contenuto dentro le seguenti sottoserie: Strumenti per la registrazione (contiene vari indici e registri notarili, e rispettivamente repertori) e Atti notarili.

Il materiale è stato scritto in caratteri latini e la maggior parte in lingua italiana anche se ci sono alcuni documenti le cui parti sono scritte in latino. Alla fine dell'opera è stato allegato l'elenco alfabetico dei notai dignanesi.